

Työpajan aikataulu

8.30 Kahvitarjoilu

09:00 – 09:15 Alkusanat, työskentelytavat: D9 ja Pentagon

09:15 – 10:00 Sarin pohjustus ja yleiskeskustelu

10:00 – 10:30 Tehtävä 1: Kotoutumisen alkuvaiheen tavoitteet, 30min

10:30 – 11:30 Tehtävä 2: Ihanteellinen kotoutumisen malli, 60min

11:30 – 12:30 *Lounas, 60min, paluu klo 12.25*

12:30 – 12:45 Aamupäivän purku, iltapäivän alustus

12:45 – 14:15 Tehtävä 3a: Alkukartoitus ja osaamisen tunnistamisen prosessi, 45min

Tehtävä 3b: Ohjaus, 45min

14:15 – 14:30 *Kahvitauko, 15min*

14:30 – 15:30 Tehtävä 4: Kotoutumiskoulutus, 60min

15:30 – 16:00 Purku ja loppukeskustelu

Selonteon ja VALKOn yhteiskehittämisen prosessi

- Tavoitteena on kerätä näkemyksiä ja luoda ratkaisuja kotouttamisen kehittämiseksi -> tuloksia hyödynnetään selonteon ja VALKOn valmistelussa
- Edellisessä työpajassa keskusteltiin kotoutumisen ja kotouttamisen yleisistä kehittämistarpeista sekä kotouttamispolitiikan ja kotouttamistyön mallin kehittämisen lähtökohdista.
- Tämän työpajan tavoitteena on luoda alkuvaiheen kotouttamistyölle malli, joka huomioi eri kohderyhmien tarpeet. Lisäksi kerätään näkökulmia kotouttamispolitiikan lähtökohtien uudistamiseksi.
- Selonteon valmistelua jatketaan virkamiesvalmisteluna, minkä lisäksi järjestetään teemakohtaisia syventäviä keskusteluja kevään aikana. Tulossa myös kuulemistilaisuus ja lausuntokierros.

Asiakasryhmät (linssit)

- 1) Nopeasti töihin suuntaavat**
- 2) ammatilliseen koulutukseen suuntaavat**
- 3) korkeakoulutukseen suuntaavat**
- 4) vahvennettua tukea tarvitsevat**
- 5) kotona lapsia hoitavat vanhemmat**

Kotouttamisen tavoitteet?

- Kotoutumislain tarkoitus
  - tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan
  - edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken.
- Kotoutumislaisissa ei säädetty kotoutumisajan tavoitteista, kotoutumissuunnitelmasta säädetään seuraavasti:
  - Kotoutumissuunnitelma on maahanmuuttajan yksilöllinen suunnitelma niistä toimenpiteistä ja palveluista, joiden tarkoituksena on tukea maahanmuuttajan mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistää hänen mahdollisuuksiaan osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan.
  - Suomen tai ruotsin kielen opiskelun lisäksi kotoutumissuunnitelmassa voidaan sopia maahanmuuttajan oman äidinkielen opetuksesta, yhteiskuntaan perehdyttävästä opetuksesta, luku- ja kirjoitustaidon sekä perusopetusta täydentävästä opetuksesta, kotoutumiskoulutuksesta ja muista kotoutumista yksilöllisesti edistävistä toimenpiteistä.

Kotoutumista edistävä prosessi kotoutumislain mukaan, max. 3(-5) v.

Alkukartoituksista

- Alkukartoituksen avulla arvioidaan alustavasti maahanmuuttajan työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä kielikoulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien palvelujen ja toimenpiteiden tarve.
- Tavoitteena on ohjata maahanmuuttaja joustavasti ja tarvelähtöisesti sellaisiin palveluihin ja toimenpiteisiin, jotka edistävät hänen pääsyään suomalaisen yhteiskunnan aktiiviseksi jäseneksi.
- TE-toimisto käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaan työtön työnhakija.
- Kunta käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukilain mukaista toimeentulotukea.

Alkukartoituksista

- **Alkuhaastattelussa selvitetään seuraavat maahanmuuttajan yleiset kotoutumisen valmiudet:**
  - 1) luku- ja kirjoitustaito;
  - 2) suomen ja ruotsin kielen taito;
  - 3) opiskelutaidot ja -valmiudet;
  - 4) aikaisempi koulutus ja työkokemus;
  - 5) erityistaitoihin liittyvä osaaminen ja muut vahvuudet;
  - 6) omat työllistymis- ja koulutustoiveet;
  - 7) elämäntilanne ja siitä johtuvat palvelutarpeet.
- **Alkukartoitukseen voidaan sisällyttää alkuhaastattelussa saatujen tietojen perusteella muun muassa seuraavia tarkentavia toimenpiteitä:**
  - 1) henkilön osaamisen kartoitus ja tunnistaminen;
  - 2) luku- ja kirjoitustaidon selvittäminen;
  - 3) suomen ja/tai ruotsin kielen suullisen ja kirjallisen taidon selvittäminen;
  - 4) opiskelutaitojen selvittäminen;
  - 5) urasuunnittelu;
  - 6) palvelutarpeiden kartoitus.

Ohjaus ja neuvonta

- Kunnan, työ- ja elinkeinotoimiston sekä muiden viranomaisten on annettava maahanmuuttajalle asianmukaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumista edistävistä toimenpiteistä ja palveluista sekä työelämästä.
- Kunta ja työ- ja elinkeinotoimisto laativat kotoutumissuunnitelman yhdessä maahanmuuttajan kanssa. Perustellusta syystä kunta ja maahanmuuttaja tai työ- ja elinkeinotoimisto ja maahanmuuttaja voivat kuitenkin laatia kotoutumissuunnitelman keskenään.
- Kunnan ja työ- ja elinkeinotoimiston on seurattava kotoutumissuunnitelman toteutumista.
- Kunnan on tarkistettava kotoutumissuunnitelma maahanmuuttajan palvelutarpeen mukaisesti tai vähintään kerran vuodessa. Työ- ja elinkeinotoimiston on tarkistettava kotoutumissuunnitelma julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa säädetyllä tavalla. Suunnitelma voidaan tarkistaa myös osapuolten sitä erikseen pyytäessä.

Työvoimakoulutuksena järjestettävä kotoutumiskoulutus

- **Kotoutumiskoulutuksen tavoitteista kotoutumislaisissa ja opetussuunnitelman perusteissa:**
- edistää työelämään ja jatkokoulutukseen pääsyä
  - sisältöinä mm. työelämätietous, ammatin valinnan tuki ja ohjaus, työelämäjakso
- edistää yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämänhallintaan liittyviä valmiuksia
  - yhteiskunnan perusrakenteiden ja maan sekä yhteiskunnan peruspalvelujen tuntemusta.
  - kulttuuri-identiteettiä ja monikulttuurista vuorovaikutusta kehittäviä ja syventäviä aihesisältöjä.
- kielellisenä tavoitteena suomen tai ruotsin kielen toimiva peruskielitaito (B1.1.)